

Prioritering 4 – Återställa, bevara och förbättra ekosystem kopplade till jordbruket

Miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd och miljöinvesteringar

Linda Qvarnemark, Miljöersättningsenheten

Prioritering 4

Miljöersättningar – 8 stycken

Ersättningar för ekologisk produktion – 2 stycken

Kompensationsstöd

Miljöinvesteringar – 8 stycken

Prioritering 4

Fokusområden

4a – Återställa, bevara och förstärka den biologiska mångfalden

4b – Förbättra vattenförvaltningen, inbegripet hanteringen av gödselmedel och växtskyddsmedel

4c – Förebygga markerosion och förbättra markskötseln

Fokusområde 4a – Bevara biologisk mångfald

Miljöersättningar

- Betesmarker och slätterängar
- Fäboddar
- Restaurering av betesmarker och slätterängar
- Hotade husdjursraser
- Skötsel av våtmarker och dammar (4a och 4b)

Miljöinvesteringar

- Stängsel mot rovdjur
- Engångsröjning av betesmarker
- Anlägga och restaurera våtmarker och dammar
- Återskapa och restaurera kulturmiljöer i renskötselområdet

Betesmarker och slåtterängar

Markklasser

Markens egenskaper avgör markklass

Länsstyrelsen fastställer markklass efter fältbesök

- Betesmarker och slåtterängar med allmänna värden
- Betesmarker med särskilda värden
- Slåtterängar med särskilda värden
- Alvarbete
- Skogsbete
- Mosaikbetesmarker
- Gräsfattiga marker

Betesmarker och slåtterängar

Lantbrukaren väljer skötselnivå

Allmän skötsel eller särskild skötsel

Särskild skötsel ställer högre krav = högre ersättningsnivå

Typ av betesmark och slåtteräng	Markklass	Allmän skötsel	Särskild skötsel
Betesmark	Ingen fastställd markklass	X	
Betesmark	Betesmarker och slåtterängar med allmänna värden	X	
Betesmark	Betesmarker med särskilda värden	X	X
Slåtteräng	Ingen fastställd markklass	X	
Slåtteräng	Betesmarker och slåtterängar med allmänna värden	X	
Slåtteräng	Slåtterängar med särskilda värden	X	X
Alvarbete	Alvarbete		X
Skogsbete	Skogsbete		X
Mosaikbetesmark	Mosaikbetesmarker		X
Gräsfattig mark	Gräsfattiga marker		X

Betesmarker och slåtterängar

Kompletterande insatser

För vissa markklasser kan lantbrukaren även välja kompletterande insatser

Bara om lantbrukaren har valt särskild skötsel

- Bränning
- Efterbete
- Höhantering
- Lieslätter
- Lövtäkt
- Svårtillgängliga platser

Fokusområde 4b – Förbättra vattenförvaltning

Miljöersättningar

- Minskat kväveläckage
- Skyddszoner
- Vallodling
- Skötsel av våtmarker och dammar (4a och 4b)

Miljöinvesteringar

- Miljöinvestering för förbättrad vattenkvalitet
- Anlägga och restaurera våtmarker och dammar
- Anlägga tvåstegsdiken
- Reglerbar dränering

Minskat kväveläckage

Syfte är att minska växtnäringsläckage

Kan sökas på åkermark i nitratkänsliga områden

Består av två delåtgärder:

- Fånggrödor
- Vårbearbetning

Fånggrödor

- Fånggrödor är växtlighet som har sin huvudsakliga tillväxt mellan två huvudgrödor
- Odlas för att ta upp växtnäring efter skörd av huvudgrödan – därmed begränsas frigörelsen av kväve från marken
- Olika arter av fånggrödor kan kombineras med olika typer av huvudgrödor
- De vanligaste fånggrödorna är vallgräs eller vallgräsblandningar

Vårbearbetning

- Vårbearbetning betyder att lantbrukaren lämnar marken obruten efter skörd fram till åtminstone 1 januari
- Detta minskar kvävefrigörelse från marken

Djurvälfärdsersättningar

Prioritering 3a – Förbättra primärproducenternas konkurrenskraft genom bättre integrering i livsmedelskedjan

- Extra djuromsorg för suggor
- Extra djuromsorg för får - NY
- Utökad klövhälsovård för mjölkkor - NY

Djurvälfärdsersättningar

Extra djuromsorg för suggor och får

Består av paket av olika åtgärder som utförs på hela besättningen

Exempel på åtgärder:

- Foderinventering, beräkna foderstater, foderuppföljning, foderanalys
- Hullbedömning
- Klippning

Systematisera arbete med djurvälstånd

Djurvelfärdsersättningar

Utökad klövhälsovård för mjölkkor

- Klövvård är en viktig åtgärd för mjölkkors välbefinnande
- Fler verkningar per år av certifierade klövvårdare
- Klövhälsoplan för besättningen
- Klövhälsorapport

